

Moderne personenalarmering versus bureaucratie

U kent ze wel: de rode knoppen aan de muur of de rode knoppen aan een koord om iemands nek, bedoeld om alarm te kunnen slaan. Wordt er op de knop gedrukt, dan krijgen zorgverleners een signaal dat er iets met meneer/mevrouw aan de hand is en komen zij kijken. Deze systemen worden vooral in zorginstellingen gebruikt, maar ook steeds vaker thuis. Vanwege de doelmatigheid en de snelheid van reageren worden deze alarmsystemen steeds vaker voorzien van de mogelijkheid van een spraakverbinding. Drukt iemand op de rode knop, dan vraagt een stem uit een kastje aan de muur of uit de mobiele alarmknop wat er aan de hand is. Aan de hand daarvan wordt bepaald of er actie moet worden ondernomen en door wie. Voor veel mensen werken deze systemen uitstekend, vooral in intramurale setting. Voor twee andere (snel in omvang groeiende) groepen, thuiswonenden en mensen met psychische klachten, werken deze systemen niet. Onveilige situaties zijn het gevolg. Zo drukt iemand met dementie wellicht te vaak of juist nooit op de rode knop, omdat hij/zij de werking niet snapt. Als er dan ook nog eens een stem uit de muur komt, is het tegendeel van het beoogde effect bereikt. Betrokkene is extra in de war en ontregeld. In de thuissituatie, zeker met mobiele alarmknoppen, werkt dit systeem ook maar heel beperkt. Het systeem is namelijk gebaseerd op zorgverleners die snel ter plekke kunnen zijn.

Gemeenten en thuiszorginstellingen moeten moderne signaleringsystemen structureel mogelijk maken

Dat lukt niet altijd in de thuissituatie, door afstanden en het feit dat men met kleine teams grote hoeveelheden cliënten van zorg moet voorzien. Bovendien wordt in de thuissituatie de zorg vaak grotendeels door familieleden gegeven, en daar zijn dit soort alarmeringssystemen niet voor beschikbaar.

Voor deze groepen zijn dus andersoortige oplossingen nodig. Technisch zijn er diverse systemen voorhanden. Zo heeft een dementerende vrouw die in Eindhoven in een mantelzorgwoning woont in de woning tal van sensoren zitten die als bepaalde deuren worden geopend een signaal afgeven of er te veel of juist te weinig wordt bewogen. De familie bepaalt of het signaal naar hen gaat (via de mobiele telefoon, een pc of een gewone bel in hun huis) of naar de thuiszorgcentrale. Betrokkene merkt niks van deze signalering. Zowel thuiszorgcentrale als familie kunnen vervolgens van een afstand camera's aanzetten om te kijken wat er aan de

hand is en vervolgens zo nodig maatregelen nemen.

Als gevolg van de publiciteit over dergelijke systemen ben ik de afgelopen weken door meerdere particulieren benaderd die dit ook willen. Ik ben geschrokken van de bureaucratie waar die families in terecht komen. Gemeenten zeggen dat het uit de AWBZ moet worden betaald, hoewel ondersteuning van mantelzorgers en zorg thuis toch echt in belangrijke mate tot hun eigen domein behoort. De meeste thuiszorginstellingen werken nog niet met dergelijke systemen. Leveranciers van dit soort systemen leveren traditioneel aan zorgorganisaties en niet aan particulieren.

Eén familie heeft inmiddels een oplossing gevonden. Zij schaffen zelf de camera's en sensoren aan en sluiten die onder meer aan op de centrale van een zorginstelling die op zeventig kilometer afstand als achterwacht functioneert voor de familie bij noodoproepen. Ideaal is het allerminst, maar het ziet er naar uit dat het met hulp van bureaus e.d. toch zal werken.

Het wordt tijd dat gemeenten en thuiszorginstellingen de koppen bij elkaar steken om dergelijke voorzieningen structureel mogelijk te maken. Ze werken zeer ontlastend voor mantelzorgers. De kwaliteit van leven en de veiligheid van betrokkenen wordt vergroot. Dankzij dit soort voorzieningen wordt ook nog eens opname in zorginstellingen uit- of afgesteld. Dat is ons als samenleving toch ook wat waard?